

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Grădiniței 1, Pașcani, jud. Iași
@ inaltareadomnului.pascani@gmail.com
Preot Pavel Postolachi ☎ 0745 644 256
Preot Marius Tabarcea ☎ 0745 776 456

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul II • Nr. 32 (37) • 19 septembrie

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să ne purtăm Crucea cu răbdare!

Sfântul Ioan Gură de Aur

„Poate că îmi vei spune că tu petreci mereu în sărăcie și nefericire. Ei, atunci uită-te la un om sărac evlavios, la un om șchiop evlavios, la un om nenorocit care este evlavios și învață de la el să-I mulțumești lui Dumnezeu. Așa cum aceia nu se revoltă, nu deznădăjduiesc și nu blestemă, ci își ridică crucea cu răbdare, la fel să faci și tu: ridică-ți crucea și ai multă răbdare.”

S lujba Însmormântării, ca și cea a parastaselor sau pomenirilor pentru cei răposați, cuprinde o rânduială foarte bine stabilită și respectată aproape pretutindeni de către slujitori, așa cum apare ea în cărțile noastre de cult. Din păcate, atât cartea numită Panihida, cât și Molitfelnicul sau Agheasmatarul, care cuprind rânduielele tuturor serviciilor funebre, ne informează foarte puțin privitor la lucrurile necesare pentru săvârșirea lor.

De aici s-a născut o varietate de practici care pot fi observate cu prilejul slujbelor funebre și care fac ca acestea să se deosebească de la o zonă la alta, acest lucru ducând la o lipsă de uniformizare liturgică. De aceea, ar trebui cultivate numai acele practici și tradiții sănătoase, care sunt în concordanță cu învățătura de credință și cu rânduiala tipiconală a Bisericii.

Astfel, cât privește slujba însmormântării, rânduiala și structura, ca și simbolismul actelor ei principale, ne obligă să avem câteva lucruri fără de care slujba nu se poate săvârși. Lăsând la o parte **sicriul**, care nu poate lipsi din nicio asemenea situație, primul lucru absolut necesar este **coliva**. Cuvântul vine din limba greacă și înseamnă un fel de prăjitură sau dulciuri. Ea se face din grâu sau arpacaș și se amestecă cu zahăr, miere sau alte ingrediente mirositoare și miez de nucă, așezându-se pe un vas întins și având de regulă imprimat deasupra semnul crucii. Coliva este simbol al trupului celui răposat, iar legănarea și ținerea de colivă în timpul cântării „Veșnica po-

menire” sunt expresia legăturii sau comuniunii sufletești cu cel răposat, pentru care ne rugăm să fie pomenit în Împărăția lui Dumnezeu. Coliva se face din grâu pentru că, precum grâul pentru ca să încolțească, să crească și să aducă roadă trebuie să fie mai întâi semănat sub brazdă de pământ, ca să putrezească, tot așa și trupul celui răposat se îngroapă în pământ ca să putrezească și după aceea să învieze întru nescricăciune. În colivă se așază totdeauna o lumânare aprinsă, simbol al vieții celui răposat și al luminii învățaturii lui Hristos, în care acesta a adormit.

În al doilea rând, pentru slujba însmormântării este nevoie de **pâine sau colac**, numit și capăt. Colacul este făcut tot din grâu și are același simbolism ca și coliva. Colacii întrebuințați la mesele rituale și la slujbele funebre sunt de obicei împlețiți și împodobiți cu diferite motive ornamentale, care dovedesc simțul pentru frumos și gustul artistic al poporului, care se exercită și în acest domeniu. Rotundul colacului simbolizează viața veșnică din Împărăția lui Dumnezeu. În colac se așază, de asemenea, o lumânare.

Cel de al treilea element necesar la însmormântare este **vinul**, pentru creștini acesta, numit și paos, fiind simbolul

Cultul divin - simboluri și semnificații

Ce obiecte funerare sunt necesare la slujba însmormântării

Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula

aromatelor cu care femeile mironosițe au uns trupul lui Iisus după adormire. Stropirea cu vin la însmormântare sau parastas este simbol al curățirii de păcate. Pe de altă parte, pâinea și vinul sunt elementele din care se face Sfânta Împărtășanie. De aceea, în cazul însmormântării, întrebuințarea lor este simbol al vieții veșnice pe care o aduce împărtășire cu Trupul și Sângele Domnului.

Un alt element este **crucea** care stă la căpătâiul celor adormiți, străjuindu-le mormintele, ca simbol și dovadă a credinței lor în nădejdea Învierii și a vieții veșnice, și care ne aduce aminte de pătimirile Mântuitorului îndurate pentru eliberarea neamului omenesc din robia morții. Cât privește **icoana** care se așază pe pieptul celui răposat imediat după moarte, ea nu se lasă în sicriu și nu se însmormântează, ci se ridică la mormânt și este păstrată.

Steagurile bisericesti sau praporii (prapurii), necesare la slujba de însmormântare sunt purtate în procesiune în fața celui adormit, având însemnate Sfânta Cruce sau diferite reprezentări iconografice și simbolizând lupta duhovnicească și biruința binelui.

(continuare în pagina 2)

*Învățăm din pilde***Comori adunate**

Într-un oraș, trăia odată un om tare zgârcit. Toată viața n-a făcut altceva decât să strângă și să strângă tot mai multă avere. Niciodată nu i-a fost milă de cineva sărman. Nu dădea ceva de pomană, nici în ruptul capului. O singură dată, într-o duminică, trecând prin fața unei biserici, i-a aruncat unui cerșetor doi bănuți. În rest, toată viața lui nu a dat nimic. Când preotul îl întâlnea și îl apostrofa, el răspundea mereu:

– Părinte, în lumea asta totul poate fi cumpărat. Cu siguranță că și în lumea cealaltă este la fel. Cu câte bogății am strâns eu, nu se poate să nu ajung în rai!

Oricâte sfaturi i-ar fi dat preotul, el nu vroia să asculte. Azi așa, mâine așa, până când, într-o noapte, a avut un vis îngrozitor. Se făcea că murise și ajunsese la poarta Raiului, când, la intrare, Sfântul Petru l-a întrebat:

– Bine, omule, ce-i cu tine aici ?

– Sfinte Petre, aș vrea și eu să intru în rai.

– Da` crezi tu că poți ?

– Sfinte Petre, dacă trebuie, eu plătesc. Am comori nenumărate...

– Păi de ce n-ai spus așa, omule, dacă ai comori strânse nu-i nici o problemă.

la să vedem câtă avere ai la tine.

N-a mai putut omul de bucurie când a auzit că poate plăti. Doar toată viața nu făcuse altceva decât să strângă și să strângă. A început să se scoțosească prin toate buzunarele, dar, să vezi și să nu crezi, nu mai găsea nici un ban. Văzându-l atât de încurcat, Sfântul Petru i-a spus:

– Mai caută, mai caută, poate vei găsi totuși ceva!

Și, într-adevăr, omul a găsit pe fundul unui buzunar doi bănuți.

– Aoleu, dar de ce n-am decât atât ?! Pe pământ aveam de mii de ori mai mulți. Aici de ce am ajuns doar cu doi bănuți ?

– E, omule, i-a răspuns Sfântul Petru,

când ajungi aici ai doar ceea ce ai dăruit în viață. Acestea sunt comorile pe care fiecare le strânge în cer. Cu ele poți, într-adevăr, să intri în rai, dar crezi că doi bănuți sunt de ajuns ?! În toată viața, n-ai dăruit decât acești bani unui sărman om ce aștepta ajutorul tău în poarta unei biserici. Dacă, în timpul vieții, ai fi strâns mai multe comori cerești, poate ai fi intrat în Rai, dar așa...

Tocmai în acea clipă, omul nostru s-a trezit din vis, speriat tot. Din acea zi, nu a mai fost la fel. Din acea zi, a căutat să adune comori doar în cer. Erau atâția săraci ce aveau nevoie de ajutorul său...!

*Cultul divin - simboluri și semnificații***Ce obiecte funerare sunt necesare la slujba înmormântării**

Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula

(continuare din pagina 1)

Ele reprezintă steagul lui Hristos, împrejurul căruia se adună credincioșii spre a fi apărați în lupta împotriva păcatului și prin care suntem încredințați că adormitul a biruit în lupta pământească spre mântuire.

La aceste lucruri absolut indispensabile pentru săvârșire slujbei înmormântării se adaugă și altele, în funcție de tradiția locală. Așa, de exemplu în multe părți se întrebuițează **pomul**, adică un pomișor sau o ramură de pom roditor care se împodobeste cu fructe, dulciuri, covrigi și altele, care se poartă înaintea convoiului mortuar și care se înfinge la mormânt lângă cruce, după astuparea gropii și după ce a fost golit de bunătățile din el, care se dau de pomană. El reprezintă pomul vieții, fiind simbol al vieții și al morții sau un substitut al mortului.

Tot în cadrul serviciilor funebre se mai obișnuiește a se împărți **lumânări aprinse** celor de față, însoțite de o batisă, de o **pânză albă** sau de **prosoape**. Acestea simbolizează călăuză sufletului pe calea spre veșnicie, risipind întinerul morții și apropiindu-se de Hristos, „Lumina vieții”.

Un alt obiect, **toiagul** ce se pune la capătul mortului

simbolizează candelile aprinse ori lumina faptelor bune cu care creștinul îl va întâmpina pe Hristos la Judecata de Apoi. Toiagul mai simbolizează firul vieții omului pe pământ. Toate aceste obiecte funerare necesare la slujba de înmormântare, cât și toate aceste practici, țin de grija pentru cel mort și de dorința de binefacere pentru sufletul lui. Având acest caracter, ele trebuie păstrate, îndeplinite și cultivate fără ca unele dintre ele să fie impuse și fără teama de a greși dacă ceva nu am respectat.

(Tradiție și înnoire în slujirea liturgică, volumul 1, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1996, pp. 251-255)